

سیمای آبان ۹۸

اعتراض‌ها، آمارها، ادعاها و حرف‌ها از کجا شروع و کجا ختم شد؟

کردند که باعث اختلال در روند رفت و آمد خودروها شد. هر چند صداوسیما و برخی دیگر از رسانه‌ها تلاش داشتند که این ترافیک را به شهرداری و ناتوانی پیروز حناچی شهردار تهران ربط دهند و میکروفتن به دست به میان مردم رفتند تا آنان هم این خبر را تأیید کنند، اما واقعیت همان اعتراضی بود که تا آن زمان خیلی آرام پیگیری می‌شد. عمده این اعتراض‌ها هم در دسته‌های حدوداً ۵۰ تا ۱۵۰ نفره انجام شد و شعارهایی هم که سر داده می‌شد مرتبط با افزایش قیمت بنزین بود که هنوز رنگ و بوی سیاسی به خود نگرفته بود. هنوز از شلوغی روز شنبه تهران با عنوان «بی‌تدبیری ترافیکی» یاد می‌شد که آتش اغتشاشات از شهرهای دیگر زبانه کشید. تا ساعت ۱۱ روز شنبه، شهرهایی که شاهد اعتراض‌های مردمی بودند، نه روی خوشونت به خود دیدند، نه آسیبی به اموال عمومی وارد شده و حتی شعاری سیاسی سر داده شد؛ به غیر از شهر سیرجان. این شهر که نخستین خبر اعتراض‌ها از آنجا به گوش رسید، تنها در چند ساعت از آغاز عرضه بنزین بانرخ جدید، یک کشته و چند زخمی داد. محمد محمود آبادی سرپرست فرمانداری این شهر گفت که «عده‌ای از این تجمع مسالمت‌آمیز سوءاستفاده کردند و یکسری اموال عمومی را تخریب و به برخی پمپ بنزین‌ها خساراتی وارد کرده و قصد داشتند به مخازن اصلی شرکت نفت دسترسی پیدا کنند و آنها را به آتش بکشند که با مقاومت نیروهای امنیتی، انتظامی، سپاه و بسیج روبه‌رو شدند و عقب‌نشینی کردند». او درباره کشته و زخمی شدن معترضان هم گفت: «یکسری افراد مجروح شدند که در حال بررسی این موضوع هستیم. نمی‌توانم بایقین صد درصدی گفت که با تیر مستقیم نیروهای امنیتی یا از جای دیگر مجروح شدند. زیر برخی‌ها ز پشت و برخی نیز از بغل ضربه خوردند. ضمن آنکه تأکید داریم که هیچ کدام از نیروهای امنیتی دستور شلیک مستقیم نداشتند و فقط برای حفاظت از مخازن حساس سوخت کشور مجوز شلیک تیر هوایی را داشتند که این کار را نیز انجام داده‌اند.»

■ مجلس وارد شد

آرام آرام، خبرهایی از اغتشاشات در شهرهای دیگر هم کم‌کم به گوش رسید. اعتراض‌هایی که در چند ساعت نخست بالا رفتن قیمت بنزین به صورت مسالمت‌آمیز در حال انجام بود، به یکباره به اغتشاش تبدیل شد و تفکیک مردم عادی که از روی نداری به خیابان‌ها آمده بودند با اغتشاشگران مشکل شد. ۲۸ استان و بالای ۱۰۰ شهر در فواصل بعد از ظهر شنبه تا ظهر دوشنبه، شاهد تجمعاتی بودند که در بسیاری از آنها اتفاقات ناگوار هم رخ داد. در روز شنبه شهرهای اصفهان، شیراز، کرج و تبریز بیشترین ناآرامی را به خود دیدند. در تهران هم شهرستان‌های شهریار،

رضوانه رضایی‌پور

روزنامه‌نگار

در آخرین ساعات روز پنجشنبه ۲۳ آبان ماه ۹۸، در پمپ بنزین‌های سراسر کشور ورود و خروج خودروها عادی است. نه صفی طول و دراز از ماشین‌ها تشکیل شده و نه کسی برای پر کردن باک خودروی خود با آخرین لیتر از بنزین ۱۰۰۰ تومانی عجله دارد. ثانیه‌ای بعد، با مباد جمعه ۲۴ آبان ماه ۹۸؛ همه چیز شکل جدیدی به خود می‌گیرد. رقم ۳۰۰۰ تومان جایگزین هزار تومان شده و بنزین به‌سایه برابر قیمت به باک‌ها سرازیر می‌شود. صبح جمعه تیر همه رسانه‌های داخلی و خارجی بوی بنزین به خود می‌گیرد. افزایش نرخ بنزین آن هم بدون اطلاع قبلی، جامعه را در شوک فرو برده. فضای مجازی پر از هجمه به دولت است. نه فقط عدم اطلاع‌رسانی در این خصوص مورد اعتراض قرار می‌گیرد، بلکه پر کردن یک باک ۳۰ لیتری که ۹۰ هزار تومان آب می‌خورد، همه را دست به چرتکه کرده است. تأثیر نداشتن قیمت بنزین روی نرخ سایر کالاها، با قسم حضرت عباس هیچ وزیری به‌باور مردم نمی‌رسد. در ورودی هر پمپ بنزینی دوسه مأمور نیروی انتظامی ایستادند که نکنند اعتراض‌ها از همان جاشروع شود. اما اعتراض‌ها از کف خیابان شروع شد؛ از سوی طبقه ضعیف جامعه و فرودستان؛ از سوی همان افرادی که شاید خودرویی نداشته باشند که نگران خالی ماندن باک آن باشند اما ترس از تورمی دارند که نمی‌توانند بی‌تفاوت به بالا رفتن نرخ بنزین باشند. (هر چند دامنه و جهت اعتراض از سوی گروه‌های سازماندهی شده تغییر کرده.)

■ بنزین از کجا شعله‌ور شد

از بعد از ظهر روز جمعه، اعتراض‌های بنزینی در برخی شهرهای کشور آغاز شد. سیرجان در استان کرمان و برخی شهرهای استان خوزستان تجمعات ۱۰۰ تا ۱۵۰ نفره را شاهد بودند. هر چند پلیس پادرمیانی کرد اما همچنان ترافیک خیابان‌ها، خبر از ادامه حضور مردم در جمع معترضان را می‌داد. از غروب جمعه، مشهد نیز به کانون اعتراض‌ها اضافه شد و سایر شهرهای کشور هم کم‌وبیش درگیر آن شدند. هواشناسی برای شنبه تهران، نخستین برف پاییزی را پیش‌بینی کرد؛ برفی که برای نشان دادن اعتراض‌ها می‌توانست اتفاق خوبی باشد. برخی تهرانی‌های معترض با خاموش کردن خودرو در تعدادی از بزرگراه‌ها، راه را برای عبور وسایل نقلیه مسدود

